

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Корто пошт. шддн. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРІЮ:
Місячно 5-00 зод.
Чвертьрічно 15-00
Піврічно 27-00
Річно 55-00

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці і Закар-
патті, Франції, Польщі, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 7-50 зод., Німеччині 7-50 зод.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехослова-
ччині 20 ч. к., Румунії 150 лей, Бо-
гарії 2-50 зод., Австрії 7-50 зод.,
Збіжжя адреси і зод.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-24.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИЖИВНИКА
25 сот.

З ошадности повстає добробут оди-
ниці, а тим самим добробут народу.

Не будьте своїм власним ворогом
:: і складайте свої ошадности в ::

Кооперативному Банку „ДНІСТЕР“
у Львові, вул. Руська ч. 20.

Австрія та Італія.

Відень, 12. лютого 1930.

Майже безпосередньо після свого подорожу-
вання гаської конференції австрійський канцлер
Шобер поїхав до Італії. Крім офіційної при-
чини тої подорожі — підписання договору з
справі взаємної судової помочі та приятель-
ських відносин — чувся австрійський прем'єр
обов'язаним подякувати італійському уряду за
цю велику поміч, завдяки якій головно вла-
дою Австрії вийти а Гаги без ніяких нових фі-
нансових обтяжень.

Дивно мусило виглядати неодному з італій-
ських очевидців, як могутній Мусоліні прийняв
бувшого „споконвічного ворога“, австрійця
Шобера, з такими почестями, як жадного іншо-
го заграничного дипломата перед ним. Не
диво, що і в австрійській і в заграничній пресі
появляються чимраз живіші та довші комента-
ри до тої політичної подорожі. Майже всі вони
говорять про одно: про переворот у закордон-
ній політиці Австрії.

Чи вірно говориться про такий переворот,
покаже найближча будучність. Фактом є, що
споконвічні відносини між імперською Австрією
та Італією не були найліпші. А по війні глобле-
ня німецького населення південного Тиролю
італійцями стояло довго на перешкоді поліп-
шенню тих відносин. До того приїхав ще шо-
дені та безмірно гострі напади лівих австрій-
ських кол та від них залежної преси на італій-
ський уряд взагалі і Мусоліні зокрема.

Але тепер, як можна надіятися, належить
той час постійних напружень між Австрією та
Італією вже до минулого. „Постановлено на своє
місце великий та могутній рухом Гаймвери кан-
цлера Шобера очікує та витає фашистична Іта-
лія як символ того руху“ — заявив публічно
італійський посол у Відні. Тим він хотів сказа-
ти, на чому залежить Італії при відновленні її
приязни з Австрією. Бо річ неса, що не біле
волося Шобера, або потреби різних улекшень
а т. зв. малому граничному русі, чи навіть за-
ключення приятельського договору склонили
дозволити й енергійного італійського прем'єра
до всеж таки поважних фінансових уступок для
Австрії, якими є гаські концесії та зречення
Італії, головного вірника Австрії, від дальшої
ліквідації старо-австрійського майна. Італійцям
залежить очевидно головно на тому, щоб знай-
ти собі в австрійській республіці, опанованій
Гаймвером, зближеною ідеологічно до фаши-
зму, важного союзника в середній Європі. А та-
му, якого їй потрібно не тільки як противагу для ма-
лої антанті, але ще більше до того, щоб зам-
кнути в колі ворожо настроєну до Італії Юго-
славію, яка була би в такому разі оточена са-
мими тратантами Італії (Австрія, Малярщина,
Болгарія, Алябанія).

Австрія, яка конче потребує і фінансової і
політичної помочі могутнього сусіда, правдо-
подібно не лишається іншим шлях, як згодити-
ся на таку концесію. Бо хоч Шобер самозро-
зуміло про такі можливості не говорив, вертаю-
чись до Відня, ні словечком, то пізнати вже і
з голосів і з промов провідників Гаймвери, що
в їх колах такий союз з італійським сусідом ба-
жаний. В соціалістичному таборі, що розкладає
національні та державні аматанія народу Ав-
стрії, провідники австр. соціалістичної бачать
значно небезпечнішого ворога, як у вчорашнього
нап. ворога старих часів. Не зрікаючись
своїх національних претенсій до південного
Тиролю та свого права на сподуку з Німеччи-
ною, вони хотілиб насамперед у союзі з сильним
сусідом зробити порядок у власній хаті.

Такий союз Австрії з нинішньою Італією
був би відомом з потеплілими заграничної

Центральний Кооперативний Банк „Краєвий Союз Кредитовий“

у Львові, Ринок ч. 10 (ч. телефону: 433. — Корто
Почтової (Шддн) ч. 143.467).

Як Центральна Каса українських кооператив
приймає вклади ошадности, забезпечує їх у
твердій валюті та гонішує у наших коопера-
тивах, щоби піднести господарський розвій укра-
їнського народу.
1377 7-10

політики Австрії, при якій приміром було мож-
ливо, що австрійський посол Пост у Варшаві
в своєму підхлібстві до польського уряду
оминав усякий контакт з німецькими кругами
в Польщі, а рівночасно його товариш у Берліні
був гарячим пропагатором злаки Австрії з Ні-

Українсько-жидівські господарські взаємини.

Інтерв'ю з послом О. Луцьким.

Число 80. бюлетеню наршавських „Видомос-
ці Українськ-их“ приносить на повниту тему ін-
терв'ю з послом Остапом Луцьким, як головним
директором Ревізійного Союзу Українських Ко-
оператив, при чому текст розмови попереджений
таким інформаційною заміткою:

„З огляду на щораз гострішу конкуренційну
боротьбу поміж українською кооперацією та
дрібним жидівським купецтвом, проблема госпо-
дарських відносин поміж українцями і жидами
в Польщі стає щораз більше актуальною. Це пи-
тання затронуто м. і. на останніх господарських
українських і жидівських з'їздах, а саме на жи-
дівській господарській конференції, яка відбула-
ся в містечку Крайові (Сіоністичної Організації
та Жид. Парламентарної Репрезентації) в дні 2 і
3. п. м. у Львові і на Загальних Зборах РСУК-а в дні
3. п. м. у Лівоні. Тому що проблема українсько-
жидівських взаємин дуже склалася в загальній ма-
ло відомо, ми звернулися з проханням члени
деякі подробиці до гол. директора РСУК-а, посла
і голови соймової Земельної Комісії, п. Остапа
Луцького“.

— Чи відомо п. послу? про закиди антисе-
мітизму, побудовані українській кооперації з жидів-
ського боку?

— Так, признаю, що ряд визначних жит-
ельських діячів зробив в останніх часах при різних
нагодах закиди антисемітизму українській коопе-
рації, як ось нпр. незалежно заст. голови Краєвої
Сіоністичної Організації у Східній Галичині і пі-
сля смерті д-ра Леона Райха фактичний її кер-
манич, д-р Шмодак, на сторінках львівської
„Хайлі“ *) Ці закиди мають своє джерело у факті,
що справді яких 3.000 українських кооператив,
які мають характер кооператив для загального
закупу і збуту, стало поважною конкуренцією
для селянських крамниць, які є переважно у жи-
дівських руках. Спершу жидівський купецький
світ легкорозумів собі український кооперативний
рух, міркуючи собі, що українські кооперативи,
як збірний тір будуть ціл торговельним організа-
цією важкою організацією і не витримують конкурен-
ції з підприємцями приватного купецтва, тим
більше, що ці кооперативи продавали крім по-
нижчих цін — в усякому разі не вищих — ніж
на місцевому ринку. І понажні суми а оборото-
вих грошей призначали на різніч машини для
членів, часописи, бібліотеки а ін. культурно-го-
сподарські діли і таким роком значно зменшували
свій капітал. Однак практика доказала, що укра-
їнська кооперація не паде, але розвивається, а
приватні крамниці мусять перекинутися на торго-
влю кращим якого ще не обхотили торговлі
місцевих кооператив, або перенестися до міст. І
одно і друге прикро відбивається на дрібному
жидівському купецтві та стає пенхотливою гро-
зумним джерелом огірчення жидівського гро-
мадянства.

— Як головні причини, що молоді украї-
нські кооперативи витискають віддавна існуючу
сільську жидівську торговлю?

Причини цього явища треба шукати передов-

*) Не другу редакцію редакції про статтю д-ра Шмо-
дака, „Хайлі“, передруковану в „Видомосці Укр.“ ін-
терв'ю посла Луцького надрукованою пропустила. —
Прим. Ред.

22 лютого

„КАРНАВАЛОВИЙ ВЕЧІР“

СТУД. ВИС. ТОРГ. ШКІЛ

у салях „Народньої Гостинниці“

при вул. Костюшка, ч. 1.

Початок в 21. год.

меччиною. Ясно, що не таке підхлібство, тільки
активна закордонна політика може привернути
Австрії втрачене вже давно значіння в міжна-
родньому концерті держав.

Відень.

сім у торговельному хисті й у кращій вмістості
добору краму для консументів, які — самі керу-
ючи кооперативами — краще знають власне за-
потребування. Приватна торговельна торговля
стадаєся значаю продати великі товари без
огляду на їх якість і цінність, коли лише ін-
тереси купця були якнайкраще забезпечені, і та-
ким роком не алава собі справи, що така си-
стема деморалізує однаково продуцентів як кон-
сументів та на дальшу мету самій собі шкодить.
Кооперативи авели принцип, що дрібний хлібо-
роб може і мусить купувати товари лише справ-
ді йому необхідні і справді добрі, ановуж сези-
нин, після короткого періоду пазовіра швидко
зновина розмовою дослухався, що більший його
інтерес є співпрацювати з кооперацією. Націо-
нальний характер кооперації грає безумовно ве-
лику роль у конкуренційній боротьбі, але джерело
цього явища сягають глибше, ніж лише націо-
нальна приналежність продавця і купуючого.
Адже у післявоєнних часах на цілому світі бачи-
мо більше зацікавлення широким мас громадян-
ства господарськими справами, а в нас це заці-
кавлення явилося нероздільно з національним
еманіпацією. Це не специфічно українське міс-
цеве явище, лише загальне. В усякому разі тре-
ба ствердити, що сам національно-господарський
характер українських кооператив не був би до-
статочною причиною для дуже реально думачо-
го українського селянина, колиб односточно
технічний хист українських кооператив столя
нижче від хисту приватних жидівських купців.
Отже маючи такі аргументи в руці і такі умови
праці, верманічці нашої кооперації — колиб на-
віть хотіли ханатися таких негінних засобів про-
паганди, як антисемітський гасла, — зовсім не по-
трібували би їх. Стверджую, що українські сіль-
ські кооперативи дуже радо приймають жидів на
членів. Нпр. у моєму родинному селі Болі Дол-
гозудький у пов. Стрий, станіслав. пов., усі міс-
цеві жидівські родини були членами української
кооперації, яку я провадив особисто. Втручаю-
мо якнайкращі відносини з жидівською коопера-
цією, як рівнож утримуємо живий торговельний і
фінансовий зв'язок з жидівськими торговельни-
ми і фінансовими організаціями. Це в цілості зго-
джується з заг. нашим становищем супроти цілої
проблеми співжиття українського і жидівського
народів, проблеми, яка не є і не може бути обмір-
ковувана з погляду почувань чи настроїв, лише з
огляду історично-політичних та суспільних.
Закиди антисемітизму супроти української коопе-
рації в останню повного незрозуміння суті
і характеру нашої кооперативного руху, як
теж грубої незнання цілого українського на-
ціонального життя. Отже нічого дивного, що син-
хронічно на фактах, а не голословних заперечен-
нях, рішуче протестуємо проти подібних закидів
що теж офіційно зробив голова Ради РСУК-а,
як справжній провідник української кооперації,
посл. Юліан Павликський, на останніх Загаль-
них Зборах РСУК-а дня 3. п. м. у Львові.

— Отже яка рада для жидівських купців у
цій привір для них ситуації?

— Передовсім оминати всякого, що в госпо-
дарських українсько-жидівських взаєминах мо-
гло би створювати хоч би лише вигляди антисе-
мітизму чи антиукраїнства. Далше: тому, що

ново-проплативаний уклад господарських сил в країні випливає з колективності господарського життя, треба до нього припорівняти, шукаючи нових шляхів і засобів для своєї енергії і підприємливості. Я переконаний, що життєвий купешний світ найде ці нові дороги наближ селянської кооперації і приватного українського купецтва та без шкоди для обидвох сторін. Українське громадянство розуміє, що з його власного інтересу лежить забезпечення екзистенції і позн зобра прищепленої праці місцевим жителям, тому, що це вистала для урівноваження інтересів обидвох народів і здобуття зрозуміння і з українських сил з боку життєвого світу не останній — об'єктивно треба створити — можна досягти долати на шляху лише у дуже в дуже малій мірі. Шлях нас, то в наших кооперативній праці будемо в тому частіше розумівати й у відповідному напрямку освітлювати світом, що літисемітним у кооперації був би для нас і громадською палкою.

Від соціалізму до фашизму.

(З мого римського щоденника.)

(Від нашого корр.)

Рим, лютий 1930.

Помер Мікеле Б'янки.

І вся Італія, після анів сьят і баристей радости викидається в чорну жалобу.

Помер один з найближчих спільників Муссоліні, один з його найближчих співзасновників, один з найближчих, — але не найстарших, — фашистів. Як і сам Муссоліні, Мікеле Б'янки полюбив і дав соціалістичної праці і свого часу відіграв значну роль в соціалістичних організаціях на північ Італії. Були це тоді ще золоті часи італійського соціалізму, початок пазки вісім, молодий енергій і високого ідеалізму, — ані, як можна би назвати словом одного сучасника „апокаліптичними“, стільки було в них тоді ідеалістичної чистоти, далекої від усіх виборних розрахунків, від всякого особистого кар'єризму, — і особливо — від усіх жадливих неохочих московських пан, що дуже швидко розложили італійський соціалізм, — перше морально, а потім — і політично-організаційно.

Уже тоді вичувалася в повітрі потреба якогось відновлення, якогось припинення нових творчих сил, але ніхто не міг ще тоді накреслити і навіть уявити собі яким саме шляхом мало піти те відновлення. Все-ж і тоді в молодому соціалізмі, в його завзятості, палких промовів відчувалось те характерне, що стало відзнакою всіх головних фашистських промовців: відчувалась гаряча віра, що знаходила вислів у піднесеній, вестимій енергії. Тому, в дуже скорому часі, ми бачимо його на чолі редакції органу незалежних соціалістичних груп, що носить многозначну назву: „Аппіоне“ — „Чин“.

Побут в Австрії, де в Тресті, тоді ще австрій-

ському він редагував на італійській мові часопис „Іль Пикколо“ загостило в ньому почуття національної приналежності, — тому, в першій же частині великої європейської війни, коли Італія додержувала ще суворої нейтральності, він, разом з Муссоліні і другим лідером італійських соціалістів, Карло Тоні, починає палко агітувати за інтервенцію, що мала з одного боку перекласти в життя ладню мрії італійських соціалістів про приєднання до Італії австрійських земель, заселених італійським населенням, а головне — перекласти те моральне обов'язання в лоні самої Італії, що мало би закінчити довгий процес творення італійської нації.

Бо в ті часи, перед великою євр. війною і навіть дотепер — до часів приходу фашизму, стигла італійська депрессія, але істинувати таку велику суму, що стигла італійська нація.

На треба забувати, що Італія досягла свого об'єднання аж в 1870 р., і що її населення складалось з населення різних окремих італійських держав, незвичайно різних по своєму етнічному складі, по своїй мові, і по своєму політичному характеру життя. Не треба забувати, що перед приходом фашистів до влади, істнували в Італії аж тоді окремі банкові інститути — Банк Італійський, неаполітанський та сипітський, — політичний впливовий монополіст різних буржуазних держав — що кожний зокрем мав право аркувати гроші, як мали різний вплив і пазі, і навіть різні політичні зв'язки на законотворчих біржах Риму. Італійські провінції розоктались ще в до- і таким різноманітним моралі, що відомість на розумі ані сил, ані ані селення, римляни не розуміють фольові, і пазісольні пілком гудяться в Венеції чи Генуї. Ще доі, самі Італійці, — я не кажу вже про італійців, — ніко познати населення Італії на такі частини: Рим і країна на північ — Етронія, і все, що на південь — варварство. У північній Італії доіть було якомусь спільності зв'язку на „комунічних висотах“, як розділи всі інші посати починати заповнятися темі сипітськими, а всі інші місця зникати. Це являлось, — і доі навіть зветься: — „сипітська камера“.

Італійці розоктаються дуже мало. Не мають вони тої сплати до пізнання в чому його, що тоїть по світу англійське, — до того ж і стан комунікації, — особливо на північ, — і цілком особливе відношення до життя, яка в південних частинах Італії не може виходити на вулицю без відповідного супроводу — матері, сивкини, брата чи навіченого, — все це сипітське психологічне алітти та взаємні пізнання окремих етнічних пілкомів італійської нації і породжувало вічну боротьбу місцевих патріотизмів, провінціалізмів, „непатріотизмів“ тощо. Ідея „Великої Батьківщини“, всім спільної і візної, пілм'ювалася ідеєю маленьких „батьківщин“, вузьких вуточків обмеженої території без ширших обривів і інтересів.

Не дивно, провідною ідеєю всіх італійських

патріотів пазітих часів була невідлична потреба прискорення темпу поширення дієвої національної свідомості про приналежність до одної і тієї спільної великої нації.

Е. Оганський.

За права української мови.

Розправа перед Найвищим Судом у справі переписки гр.-кат. парохів з урядовими чинами.

В четвер, 13. п. м., перед Найвищим Судом у Вершаві відбулись три розправи в справі апелюванні на священників за жививання української мови в листуванні з державною владою. Це були скарги о. Василя Лончини зі Львова, о. Михайла Кушкевича з Янова та о. Северина Матковського. Розправа тривала дві години, а сама нарада трибуналу давшихні дві години, після чого Найвищий Суд оголосив рішення того змісту, що по думці 40. статті декрету про устрій судів і 513 ст. карної процедури переказ справу Сенатові у збільшеному складі 7 судів заля вирішення основних питань: 1) чи греко-католицький парох, в кореспонденції з властями при уділюванні на їх пізвання інформації з метричальних книг, мусить відповісти по польськи, чи має право вживати матерної мови. Це торкається також уділювання статистичних виказок згідно з декретом з дня 1. лютого 1927 про статистику природного руху населення. 2) Якщо парох мусить писати по польськи, то чи і які карні санкції може приміняти адміністраційна влада на випадок уживання парохом мови польської мови. Отже ця справа буде ще предметом нової розправи Найвищого Суду перед збільшеним Сенатом і її вирішення творитиме прецедент для усіх аналогічних справ.

Відпоручником оо. Лончини й Кушкевича був пос. д-р І. Блажкевич. Усі його виводи були взяті під увагу також при справі о. Матковського. Справа має велике практичне значіння у нашому житті в теперішніх умовах, бо вживання масовими адміністраційними карми, накладаними на українське патріотичне й характерне духовенство, та ще глибоке принципіальне значіння: охорони прав рідної мови.

Вислід виборів у Румунії.

Підчас виборів до повітових рад в повітах Чернівиці і Сторожинець усі мандати здобули правительствена ліста разом із Українською Народною Партією. У Сучаві побідила також правительствена партія. У повітах Кімполюш і Радоніш ліберали дістали п'яту частину голосів, Націонал-цараністи дістали в цілій Румунії майже 2 мільйони голосів, ліберали 500 тисяч. Націонал-цараністи здобули отже 1902 місць, ліберали 316, лупісти 7, група Авереску 8, маляри 70, українці 31, німці 10.

МИХ. РУДНИЦЬКИЙ

5)

3 нових книжок.

4. „На згарищах“ Ф. Дудка.

Коли я написав оці враження після прочитання двох перших томів трилогії Ф. Дудки „Чортирин“ та „Квіт і кров“, я мав ширі докори совісті, читачу відповісти автору, який боронився тим, що не можна об'являти якогось твору, як довго він не скінчений Ф. Дудко, враження тоді, писав: „Як м'я шановний критик на підставі початкових томів повісті (бо ті два томи, які він взяв у „роботу“, — є тільки третьою цілою повісті) робити виводи, обов'язкові для всієї повісті? Почкайте, почекайте-но, шановний критик. Скінчив — побачите. Повісті пишуться роками“.

Я брав том п. а. „На згарищах“ з якнайшвидшим бажанням направити автору заповідання „кривду“. Бо нема нічого приємнішого, як показати себе справедливим... легким коном.

Маючи на увазі давню інформацію автора, що продовження його „Квіт і кров“ повинні після зміненого плану аж як 4-ий випуск роману, про що Ш-ю частину „На згарищах“ можемо сказати тільки як про фрагмент більш цілої про розміри якої, форму, а навіть... ідею доі нічого сказати не можна.

Ш-ю том „На згарищах“ продовжує манеру з „Квіт і кров“ — вести якіку такою черпаючи тобою, що після трьох загострених томів починаємо справді сумніватися, чи в цих „філмах боротьби“ буде щосьбудь з філм і з акції, і цей том знову складений збільшення з політичних розмов і дискусій. Скажимо, що вони мають бути матеріалом для характеристики ліній осіб. Але навіть стільки цього матеріалу для осіб, з якими нічого цікавого не діється і які навіть не оповідають нічого цікавого? Бо головною ідеєю роману — оповідати, що щось було і сподівалося на

принципи. Ці дискусії і міркування ані розумні ані дурні; — чи дуже характерні для останньої нашої революції?

Дудко, так само як Назарук у „Роксолані“, владає, що збільшить партію зібраних матеріалів, коли додасть до них „зірочку“, автор має у себе оригінал такої візної, „автентична запис із щоденника галицьких старшини“. Дивний погляд про задання повісті.

Ось зразок характерної дискусії:

— „Заграиця взяті ніколи нічого не аналіз і тепер не хоче знати про нас. Легенда про привязаного до дикого коня Магену, дві-три байки про Saporoger Kozak'a — оце й усі її відомості з нашої історії. А щодо теперішнього нашого — про це й мови нема. Нашо німці, розумні, практичні німці, які всім цікавляться й все хочуть знати на світі — а й вони вивчили пілковне незнання наших справ, що, властиво, й погубило їх минулого року на Україні. А хто винен тому всьому? Ми. Що робилося у нас для того, щоб дати світові азорові, правдиві про нас відомості? Нічого. Ніхто з нас взагалі нічого не робив і нічого не хоче робити для свого кола. Кожен дбає тільки за себе і за свій маленький приватний інтерес, не розуміючи, що тої інтерес залежить від нашої загальної справи, і тільки від неї“.

„Азотант на хилитику замовк, помічаючи, як діль повернув голову в бік айсу й восторошні вуха“.

— А прошу вас уявити собі, що малою уже ми, колиб кожний хоч трошки зробив чогось для тої загальної справи? Кожний хоч трошки. Але кожний?!

Прегарний уривок для газетної статті. А щодо філософії „хто винен“? і чому ніхто нічого взагалі не робив? то рада, щоб кожний хоч трошки зробив чогось“ (!) нагадує філософію одного нашого відомих філоса, що кілька літ тому організував Товариство „Ошальність“, вправляючи всіх, що коли кожний, але кожний (!) українці у Польщі складає одного долара до „Ан-

гійського Банку“, то ми перерозимо таким мільйонним капиталом усе наше національне життя!

Здається, що в самій повісті Дудка можна найти розяснення всієї нашої революційної сипітськи. У розпалі боротьби військовій на фронті мають час на таку красномовну філософію, як цей азотант і всіди, при кожній пазолі там, де треба щось реального зробити, гатять промовляти про те, що повинні робити „всі взагалі“.

В повісті Дудка навіть дуже дубістичні „екскурсії“, коли він висміює малярів-цараністських мову галичан. Вони мало дотримуватись ніякого враження в творі надзвичайно, що повинні би знати, скільки аналогічних тудасій товчється доі в мові його „братів“. Але в самій повісті Дудка, що дуже старанськи чистоту мови й стилу, нахилимо чимало таких москалізмів, як у наведених пазітати: „що робилося в нас“ (зам. що ми робили), або: „через тижень“, „залиште в покій (у знач. спокій)“, „навітьок“, „жде у моря погоди“, „згаличався“... Б там і „згаличався“ і „жахи розповідати“ і там фраз, що не гірші від галицького осміяного ним „за дві три па сему“ (скорочена форма означення долара). Нпр.: „Боячись поворухнутись, Василь незалежно стояв коло печі й прислухувався до того чогось вузлого, що рантом засало його в серезі“ (З нас кожний подумав, що „серезіна“ — білий шукня, і білий доіть дивного „гатуку“, коли в ньому щось „ссе“).

Та це тільки ехемі і гротія. „На згарищах“ відбиває своєю мовою корисно від загальної ріжні інших наших книжок. Але розв'язаний Ш-ю томі замість зростати слабшає. Той матеріал, який мав би бути додатком до головної дії, сам ступає діш. У повісті бракує сюжету, чи шайти нового, що автор хотів би нам сказати. І як у перелізі томі: трохи крові. В усіх атмосферах змалюваної революції чути, замість замаху до року, запах античних порошоків. Б не боротьба, бачена крізь прибку антики.

Із життя в СРСР.

Радянська преса в останніх часах почала довший наступ проти „професорів“ закидаючи їм контрреволюційний дух у навчанні в школах. Професори не виконують наказів радянської влади, легковажать всім і зусиллям перевиховати молодь в комуністичній дусі і ставляться ворожо до спроб фабрикувати лікарів, інженерів та учителів із робітництва. У Ярославській педагогічній інституті всі професори виступають проти лєнінсько-марксистського виховання учнів. Професор Смирнов заявляв учням явно: „Я не признаю ніякого Маркса ні Леніна“, а професор Знаменський сказав: „Ньютон і без марксизму відкрив свої закони і вводили марксистські методи в науці — це смішно“. Проф. Саудський також заявляв, що ботаніка не потребує марксизму і нехай Марксом цікавляться тільки економісти.

У Томську, професори університету протестують проти цього, щоби робітники без середньої освіти висиджували даремно у вищих школах і вводили тільки хаос у працю студентства і професорів. У Московській технічній інституті професори називають комуністів „лотрами“ і ненавидять студентів, які ходять на комуністичні збори, а комунізм називають нісенітницею (чепуха).

„Правда“ нарікає, що всі спроби колективізації шкідливого життя на селі скінчилися невдачею так само як і колективізація сільського господарства. Самі комуністи працюють день колективно, а ввечері пересваряться і другого дня комуна пропадає. Селяни сміються, що комуністи заганяють їх в колективні господарства, і самі не хочуть жити колективно і живуть так само як колись буржуї. Робітники з міста вихористовують село в ім'я комуністичного колективізму, а своїми великими платтями не хочуть поділитися з селянами. Коли на селах комуністи пробували колективно випасати корови, то господарі дуже радо давали до комуни тільки ті корови, які не дають молока, щоби доставити молоко від чужих коров, що належать до комуни, але ті господарі, яких корови дають молоко, не хотіли ніяк зректися прав власності і в комуні опинилися самі корови без молока. У Ярославі комуністи ухвалили вивозити з міста гній на колективні господарства, а для демонстрації колективізму, порішили вивезти цей гній на 300 комуністичних возах, причім по торозі мала грати комуністична оркестра. Населення міста сміється з комуністів, що вони возять гній з музикою і говорять, що хочби на цім гною вивисили ще й червоні прапори та прапори „інтернаціонала“, то всеж колективне господарство розлетиться.

На Кубанщині селяни так придавлені комуністами, що продають землю і втікають до міст, працюють там як робітники, бо бачуть, що селянство є в повній неволі в робітництві. „Кубань“ підпалюють комуністичні будинки і явно говорять, що скоро буде антибільшовицьке повстання.

Проти червоного терору.

Резолюція IV-го З'їзду Спілки Інженерів і Техніків Українців Емігрантів у Польщі.

Четвертий З'їзд Спілки Інженерів і Техніків Українців Емігрантів у Польщі, що радим 19 січня 1930 р.:

1) Висловлює свій рішучий протест проти арештів і терору, що їх масово переводять московські окупанти на Україні, зокрема ж проти арештів українських діячів на полі науки й культури. Цей терор уявляє собою складову частину планомірної системи, скерованої на побищення України всіх можливостей — політичних, економічних і культурних — до національного розвитку, на остаточне перетворення її в колоніальний терен для всебічного висиску та на унеможливлення їй на довгі роки всякого спротиву окупаційній московській владі.

2) Одночасно З'їзд звертається до всіх об'єднань інженерів і техніків різних народів світу з товариським закликом приєднати і свій голос протесту проти вандалізму московсько-більшовицької реакції.

Протест села Церківної.

Жителі і громадяни села Церківної, долиньського повіту та всі українські товариства й установи цього села протестують проти московсько-більшовицького терору на Великій Україні. — Печатки і відписи: читальні „Прогреси“, „Кружка Сільського Господаря“, церковного братства св. Параскеви, кооперативна „Згода“, г-ва „Луг“, аматорського, туртка й агенції „Дністер“.

Теперішність і майбутність Черча.

Перед черговими загальними зборами членів спілки „Мінеральний Живець Черче“, сп. з обм. порукою у Львові тодішня влада про минулоорічну діяльність цієї установи та про намічені плани Управи в зв'язку з розбудовою живця у у наближчому, черговому сезоні.

Спілка почала свою діяльність минулого року і то якраз під весну. Доводилось провадити розбудову серед доволі несприятливих умов, бо робіт накопичилося стільки, що не знати було за що скоріше братись, від чого починали. В долатку і весна припала на Світлі пролежати аж до кінця квітня, так що годі було починати скоріше якунебудь роботу.

Серед цього поспіху треба було, річ яса, вложити чимало труду, щоби позначити всі трідиші, які випинали у зв'язку з розбудовою.

А проте, кому доводилось бачити Черче з попередніх літ, за часів первісних власників, — його вигляд та обладнання, — цей мусів зробити великі очі зі здивування, як воно змінилось напрогати озного місяця, від коли переняла його наша спілка.

Непінано виглядало Черче давніше. На кінці села на громадському майдані — стояла дерев'яна купальня і більше нічого не було. Гості-лікувальні не мали навіть куди дінтись. В такому стані перейшла „Мінеральний Живець Черче“, спілка з обм. порукою у Львові, заснована в дні 1. березня 1929 р. купелеве заведення і мусла починати від самих основ дальшу розбудову. Треба було вибудувати найпотрібніші будівлі і палати живцеві відповідний вигляд, бо це немаловажна справа — як видається на перший погляд така установа гостеві.

І пішла робота передовсім при обладнанні палати, яка за доплати коротай час встигла змінити до певняння свій вигляд, коли її обгороджено гарною, дратованою сіткою, коли знівелювано терен та прикрашено травишками й шпінниками.

Рівночасно з роботою коло плану почалися і будівельні роботи коло джерел.

З неімовірним поспіхом, бо зедви на протязі 6 тижнів, удалося інж. Євгенови Нарісному поставити головний будинок-павільон, т. зв. палатку. Палатка ця стала в сезоні не лише прикрасою Живця, але й центром усього життя. Там містилась забавова саля, клуб, канцелярія Управи, лікарня та гостинні кімнати для приїжджих гостей. Вечерами, здебільша під свята, до цієї салі напливала також вся ближча та подальша околиця, щоби розважити себе при живцевій, добірній оркестрі, що концертувала в сезоні під орудою проф. Манька.

Інж. Волосенко розбудовував купальняний відділ. Це була нелегка справа. Тому, що боронити терен у тому місці доволі хиткий, а машинове, зокрема купелеве обладнання, вимагав чимало досвідного часу, будівля ця докінчувалась вже тоді, коли зіздили гості. Тому в минулому сезоні обійшлося при менших вигодах і шойно на черговий сезон вона буде належно викинена. З першим проблеском весняного сонця робота піде на ново, при тому будуть удоганені інсталяції, та будуть осклепані проходи й коритари так, що ність буде міг прийти по купальнях без ніякого продажу до відпочивальні, яка до найближчого сезону буде устаткована згідно з новішими вигодами.

Найбільше труду завдали Управі при розбудові Черча в минулому році джерела, які дуже важко було схопити. Приїздили комісії геологів та гідрологів, робилися чимало спроб та плянів, але все це було зв'язане з немалими труднощами, бо сила джерел, з якою вони випинають, не давалася погамувати. Вкінці джерела охоплено й устатковано вже на очах лікувальців, так що в сезоні могли ними гості знові користуватись.

За минулий сезон зроблено таким чином багато, а навіть понад значайну спроможність. Інша річ, що з приводу навазу робіт при нагальній розбудові не можна було всього як слід доглянути, а зокрема використати.

Першого весняного сезону так який не було, бо в дійсності був тільки сезон літний. А всеж такі без минулого року годі було думати про будуче. Цей перший рік, який пішов на коначну розбудову, був також і першим досвідним сезоном, без якого не можна було обійтись. В цьому виявилось, що було але, а що було добре. Що треба ще зробити, а що треба змінити. Найголовніше, що минулоорічний сезон виявив велику дичину партії Черче, в чому найкраще могли переконатись не лише лікарі а й самі лікувальні. З фінансового боку досвід також припав, бо можна мати певний, а навіть точний розрахунок, які ведені прибутки моголоб нести Черче, колиб кількість гостей постійно збільшувалась. Та фактичний гостеві у Черчі і так подорожували.

ся в порівнянні з попередніми роками так, що майбутнє життя забезпечене.

Однузначний лікар у минулому сезоні д-р О. Прийма мав нагоду провадити докладніше лічення артритів Черча, що звичайно в окремому рефераті, виготовленому на сходинах лікарів Товариства Голова Наал. Радн. „Мін. живця Черче“ д-р М. Пилипчинич горачо підкується його майбутнім та розбудовою. Треба тільки нових акладів на продовження дальшої розбудови та на уліщення. І це має на увазі Управу живця. Вже на черговий сезон буде вибудована відповідальна, боронити купелі дістануть окремий, закладений коритар та інші коначні вигоди для вдоволення гостей будуть позначені. Будуть проведені топкави-хімічні аж до джерел, будуть поширені городні та посаджені дерева на головній площі і продовж алеї, що прорізують в головних напрямках живця. Важне також, що приватні пансіони, які минулого року почали будуватись, вже покінчені. В тому році вже не буде недостатку на помешкання. Гарно обладнані вілли, улажені з комфортом вже дождають з весною на приміщення гостей, а тим самим і це певне питання буде остаточно розв'язане.

Загальні збори членів Спілки: Мінеральний Живець „Черче“ сп. з обмеженою порукою Львові відбудуться в місяці березні 1930 р. і до того режиса можуть зголошуватись нові спільники. Найближчий основний улі (пай) спільника виносить 100 ам. долларів, а кожний спільник може мати більшу кількість улілів (пайів). Зголошені уліли (пай) належить рівночасно аплакувати готівкою до Центробанку у Львові, Ринок ч. 10.

Знад Збруча.

Лист з Грималівщини.

Зна Збруча приходять сюди щораз-то більше тривожні вісті, що там твориться щось неслуховне.

Було в значаю, що на Нордан виходили процесі рівночасно з обох сторін на Збруч святити воду.

А цього року не лише, що з тамтої сторони не дійшла ніде пропесія на Збруч, але навіть поодинокі особи не сміли пригиздатися водосвятити з цього боку Збруча.

З певної причини втікав у часі Норданських Свят на цей бік через Збруч православний священник з жінкою разом зі священником римокатоликом. За ними стріляли більшовицькі охоронники і православного священника вбили на самій середині ріки на леді, а римокатолицький з жінкою оббито дісталися на цей бік живим.

Коли за наських часів ніколи було через Збруч розмовляти, то тепер це вільно навіть літати туди, бо червоноарміїці зараз стріляють.

Нарід по тому боці Збруча, гарно колись прибраний, ходить тепер лише або в чорних рубашках або в будилах воготинках. Іншого одягу не видає. В осени похазідали тамопні господарі свої частини озброєно і коли вже абля зазвело, зарязали більшовицькі колективізації і комасажі, через що всю озброєну під плач докряжених переорали, аби поле допастувати до колективізаційного плуну. Дволітні діти силою забирають від матерей та передають їх на колективне виховання тому, чути аж сюди плач і стоги опорохочених матерей, не менше жалісний, як колись у часі Різдва Христового у Вефлеємі.

Ватаги пачи на Великій Україні каста злодів, яка лише одним займається, а саме палачаєм вбивальних мук тим, що обезлюдняє. В 1929 р., коли більшовицькі примусово забирали останнє зерно, один 106-літній селянин в околиці Сатанова не хотів ніяк свого дітка в'длати, жажучи, що коє не в силі на зармалій роботі, а це його зараз скували та скованого, як контрреволюціонера, відтранспортували до Київ, а потім спли і вуки пробували зтекти на цю сторону, отаче не їм не вдалося; приловчених вже на Збручі червоноарміїці силою потягнули в глибокий край, а що з ними сталося, не можна вже було допідтис. Тепер навгаї дуже тяжко під більшовицьким вистатисел, тому, що вони не хотять, аби біженці за границею амальюували нірно образ того раю, в яким тепер вони муляться селяни і робітники.

Ол.

Бурхливі наради німецького парламенту.

На засіданні німецького парламенту дня 11. лютого промовляв націоналіст Гугенберг, який своїми словами викликав велику обструкцію комуністичних послів. На сніл вининив такий крик і санст, що Гугенберг мусів перервати промову. Коля Гугенберг говорив про окупацию Порурі, соціалістична посольська лінійка понала кричати: „Ви за свої слова дістали добрі гроші“. З трудом удалося примазонити порицкі і перейти до нових справ.

Польська скарбової політика.

Промова посла Літвинського під час дискусії над бюджетом міністерства скарбу.

Високий Сомер! Забираючи голос у справі політики міністерства скарбу, обмежуся тільки до деяких уяв. Переловім бачимо, що бюджет держави на останній часі по року дуже сильно зростає. На стоїть це в цілому відношенні до підвищення добродути населення; наприклад — можна сказати, що не тільки не росте добродути населення, але що раз більше зростає його заложення, особливо заложення різниці нерестив.

Подібно явище могло повстати наслідком спеціального трактування державною скарбою грошей під економичним оглядом. Серед платників, навіть без огляду на пароліть і соціальне становище, є загальне переконання, що держава забирає майже в цілості доброк кожного платника. Шораз більше чується голоси, що громадянин платив рік правди виключно на державу, і постане почуття нової панщини, нового економічного поневолення однієї державою. І хочим'ється господарська коннєктра — гірша приходить на місце кращої і панщини, то платник, а особливо різник, майже не відчуває цієї зміни, або відчуває її в не дуже великій степені, бо при тім тепершній збирання від нього більшої частини його річного доброду, навіть при добрій господарській коннєктури у платника різника остала виразні часті його доходу, але така невелика, що не може поважно зміняти його матеріального становища, не може скріпити, або розкрити його вартість праці. А в році азот коннєктри, коли доброду різника не вистарчає на задоволення різних державних і самоуправних позатків та на прокормлення родини в інвентарі, різник мусить ханатися таких засобів рятунку, як продаж часті свого живого інвентаря. Робить це з розумом і переконанням, що ним він сам підтримує істотні свого добродути, дерекреслює можливість поправити свого становища. В таких умовах видляється йому просто жартом або шпигами та пропалагда переходу від обіжвої на готівкову господарку, з яким зустрічається чи то у фазових різниці часовисах, чи на підвитах різниці кружків і агроном чих курсів.

Підкреслюю, що дотепершня скарбової політика потрапневих урядів мала виразно фіскальний характер. Застається, що метою цієї політики була розбудова держави у значній подблизенні переважно консумпційних витатків на адміністративний апарат держави, а витатки іпростиційні, переважно носили характер витатків на репрезентативні цілі. Рішучо стверджую, що скарбової політика уряду не мала на цілі розбудови або зміцнення підстав тосподарства населення. Озновним завданням уряду сталося вилання грошей, які набиравалися з скарбових кас. І лише на тому тлі могла повстати відома тема п. міністра Морачевського в обороні мілітарного переступлення бюджету держави по боці витатків на озні в полереліх азт. Малам бюджетових надлишок аміюся остати у платників і дати їм можливість поробити хоч мінімальні інвестиції у вартатах своєї праці, спокосмовано на подблизенні державних витатків. Через те витворилася конечність утримувати у майбутньому бюджет у рамках вже значно роздутіх і повільних без огляду на те, які були у світовому році господарська коннєктра. Через те повстала для уряду друга конечність, також дуже характерна для його скарбової політики, а саме: уряд мусить пристосовувати висоту державних витатків до його витатків. Це в свою чергу шпигало на спосіб виміру і стягання податків скарбовими урядами. Вимір податків залежить виключно від потреб держави і не рахується ні з доходами ні з платничими можливостями населення. Позатковий вимір набирав принак неозначеної величини. Н хтось не знав згорі, скільки мусить заплатити податку в цьому році, на котрий укладав свій господарський план. І знова витворюється ситуація, яка ударемно пропаганду у справі пропалаждения господарської рахунковості в укладанні бюджету, що її ведуть серед різниці фазових часовисах. Цей якрово фіскальний характер скарбової політики стає також джерелом в різних позаткових звужень, особливо у відношенні до платників української варотності.

Скарбові уряди податку і скарбових оплат накладали безправно на різних різників, які не мають навіть 10 моргів ґрунту і до того малоземного іншого джерела доходу, обовязок платити позатковий податок часто зостає високим. Вирокі платників служать право відкликати, а далі право скарги до Найвищої Адміністрації його Трибуналу, але дубини р'яни не може користати з того права, бо це дуже дорога справа, на яку він і правди не може спорогнотити. На відміну до Скарбової Палати, що одержує пані різники в правди житної агроном. І хоч докожний податок достатньо підготує на к'т'ячмоногового платника і неспечеч-наконов, то до б-

ний різник платить його, взагалю стягається з нього цей податок шляхом екзекуції. На території скарбових палат у Львові і Луцьку в цілому різні позатків наложено доходовий податок без різниці кількаторгових різників, а правдо на тисячі кількаторгових різників, а класичним прикладом для цього можуть служити повіти: Жовква, Львів, Тернопіль, Збарж і Тернопіль.

Таким мавтковий податок скарбові влади наложено в дуже багато випадках на таких різників, котрі по думі закону в зонім відпід від того податку. В'їзники тих платників остали без відпідів. Всякі назування при накладанні податків в я тим легші, що знищеного в часі війни ґрунтового катастроу не відновлено.

Дуже багато недостатків має справа стягання позатків скарбовими урядами. Діється тут великі надумання з боку несовісних відпід і громадянських писарів, переловім таким чином, що по переї терміном платності вони безправно виславлять до окремих платників екзекуційні наклади і то часто кілька, або кільканазять до озного платника від окремих його парцел і тоді екзекуційні кошта непаз зорівняють, а навіть перевишають самий податок.

На кінець мусю заявити, що агідно з фіскальним характером скарбової політики і тепершній бюджет удежано в рамках, які поваси не рятуються з тепершньою господарською катастрофою, головно в різниці, а соим апробував становити уряд.

Смертні присуди в Палестині.

Найвищий Суд у Палестині засудив чирисуди кари смерті проти 9 арабів, які брали участь в антижидівських погромах в Єрусалимі і 15 присудів кари смерті проти 15 арабів, які громади жили в Сафелі. Присуди виконано.

Бунт в Аб'синії.

Серед афганістанських гірських племен вибухли заворушення. Для ліквідації бунту вислано військо під проводом брата б. короля Афганістану, але по дорозі його вештували як непевного у політичних справах.

НОВИНКИ

— На карті „Рідної Школи“ звільняючі від алкоголічних напоїв аложили в золотих отсі Вп. Громадяни: по 25: Михалеви Іван — Броди (з нагоди осигнення диплому на мулярського майстра), Швалюк Гриць — Броди; по 10: д-р Пінтик Богдан — Космач, Свистелинський Микола — Львів, Ошуст Семен — Львів; по 5: Левицький Северин, Гошко Микола і Дикий Степан з Бродів та о. Попель Теодор зі Львова; по 4: Чайк'вська і *** зі Львова; по 3: Юрійчук Іван і Ковальчук Василь з Бродів та Найдова зі Львова; по 2.50: Кооператива — Хирів; по 2: з Бродів: Оришин Іван і Оришин Антоніна, — зі Львова: Ладобрук, Рожак, Кульчицька, Ів'ник, Серкан, Змий, Юрчинська, Дунинська, Мота, Сушко, Чмола, Кушкенич, Звірова, Шелест, о. Яковський, Олексин Іван і Стевчук Іван. Опріч того громадяни аложили через кружки „Рідної Школи“ Нала'рна 41.20, К'ялуш 35, Городек 12, Хир'в 11.24 і Левеніаха 7.50. — Хто са дуючий?

— На будову Національного Музею аложили: д-р М. Панчишин 300 зол., о. мітрат Базюк і директор І. Свеніцький по 100 зол., Народний Дім у Перемишлі 66 зол., редактор Бодир'янчик, Іжж Кор'єля і учитель В. Верхола по 5 зол., аля, д-р Філаш 1 зол. — До Комітету розбудови приступив аля, д-р Ю. Олексинський із Станиславова, тому, що „Національний Музей це велике народне святе дідо“, та Іжж Василь Рижевський зі Львова.

— Сей до свого. Дня 12. лютого ц. р. зайшли дві пані українки до магазину „Трикотаж“ площа Марійська ч. 5, якого власником є п. Машер. Там хотіли купити свєтер, а коли не набили відповідного товару, почали відходити. Шеф skleпу (мабуть сам власник) хотів їх задержати, а коли пані зацмили йому, що не можуть купити, бо не має такого товару, якого шукають, полав у лоті і викрикнув: „Навіть з жилами можна щось сторгнувати, але не з українцями. То самі хачи“. Про цих словах гримав дверима. Такої обиди українців допускється жид, якого клієнтелю творить у більшості українці. Хіба не буде ні одного українця, який би зайшов до цієї фірми, яка в цей спосіб їх трактує. Власник фірми „Трикотаж“ при площі Марійській ч. Машер, має другий sklep при вул. Синьківській.

— Життя собаками коштує 25 золотих. Перед двома місяцями на Знесінню явився скажений пес, якого пани сам власник. Але воєвідству було цього замало і воно наказало старосту вистратити на Знесінню 40 собак. Почались лови на собаках і тирел з двома поліцейськими ви-

винили псів, спонукали їх власників виплачувати собак по 25 зол. за одного, після чого собаки, яким вже грошила кара смерті, опинилися на волі, на превелику вітку самих засуджених собак і їх власників. Ні одної собаки не застрілено. Чи не ліпше булоб, якби санітарний лікар оглянув на місці кожну собаку, щоб гігас не паражували знесінських мешканців на зайні андатки?

— Важке для медиків. Від дня 1. березня ц. р. доктори медицини, які хочуть дістати право лікарів, мусять предложити докази відбитої практики у більших лічницях. Практика в малих шпиталях не буде братись під увагу.

— Самоубийство в день шлюбу. В Рожнітові май женитися молодий хлопчєк Владислав Марчиняк і просив родичів купити йому нове убрання. Ощадний батько не вволив волі сина і вимагав, щоб сину ішов до шлюбу в старім убранню. Коли прийшов день весілля, здепервований жених загрозив, що повістися, бо йому соромно йти до шлюбу у витертих споданих. Родичі не вірили словам сина і почали весілля. Але в хвилині, коли вже мали їхати до дому нареченої, родичі побачили, що молодий жених з розпучи повісився у другій кімнаті. І хоч го-сті пробували урятувати жениха, він таки не хотів йти до шлюбу в старім убранню і помер. Коли наречена довідалася про смерть її жениха, вибігла в розпучі в весільнім убранню в поле і хотіла також скінчити життя самоубийством, але її урятовано.

— Почтові зловживання. В почтовім уряді в Корчєні к. Угнова через два або три місяці пропадали всі американські посилки, як грошеві листи, так поручені й зачайні. Як досі окружною поштою пров'єрено, з Америки переслала чоловіки своїм жінкам в Щепятині, почта Корчєні к. Угнова 1500 доларів та безліч листів, з чого однак ніхто нічого не одержав. Взагалі в місяці листопада і грудні вся переписка з Америки до Щепятини і наоборот пропада. Через те виийшли й родинні непорозуміння та всілякі прикрі підозоріння. Чоловіки в Америці думали, що їх жінки тут зловживають їх тяжко зароблений гріш, а жінки непокоїлись за життя своїх чоловіків. До того ще й всі мали тут веселі термінові зобовязання, яких додержати не могли, чим наразилися на кошти. Як виявляється зловживань допусклася урядничка почта Мискевичівна, зам'їжна Зюлєвичева, яка — як самі хвалилася — була дуже протегована дирекцією почти. Донесення держ. поліції про ці зловживання до дирекції і прокуратури досі не мали ще успіху і злочинниця остає ще на волі. — Микола Тивоньчук.

— Визні підпалили вазмину. У Заячкові біля Келць вазні підпалили вазмину, щоб мати нагоду атекти на волю. У пожежі згинула азгів Степан Пиш, а двоє вазнів було поранених і опинились в лічниці.

— Як більшовики розстріляли б. старшину „За Свободу“ пише: Особи, що перейшли із СРСР до Фінляндії оповідають, що дня 30. січня розстріляно групу б. старшин російської фльоти. Їх розстріляно біля стації Либун, з озмих лісі. Розстріл виконав окремий відділ ДПУ під проводом чекіста Шугалова. Між розстріляними був і сотник Ляманов. Засуджених привезено на автомобілі і в останнє пересадку їх у присутності начальника відділу ДПУ Янсона. Трупи розстріляних спалено в лісі.

— Бульварні програми за кордоном. На протязі перших 6 місяців 1930 р. кошти проєктованих приватних і публичних будівель в Нью Йорку мають аиносити 2 мільярди доларів не включючи коштів на будову доріг і мостів. Які Львів хотів йти слідом Нью Йорку, то алаповів на квота на першу половину 1930 р. повинні аиносити 500 мільонів золотих, а на р'к 1120 мільонів золотих. — Рада міста Праги проєктує аинбулівати на передмістях 10 тисяч робітничих помешкань. — В Австрії приготували до будови водна централь Шейгін на 45 тисяч коней і над Мурю в М'ксніц на 22 тисячі коней сил. Централь над Мурю має стати коштом 27 мільонів шлілєрів. В Чехах і то корінних, не на Закарпатті, призначило міністерство лєва робіт квоту 50 мільонів корон на будову 45 мостів. Прокєкти на будову доріг, мостів і регуляцію ра на Закарпатті вже аляно готові — тільки черга на асигновання кредитів безкопечо довга. А в Гдані завязалося товариство для будови експортної різниці, яке думає наперед накомувати закордон на гроші і аж тоді приступить до будови.

— Річні вісти. Варшава має тепер 9.453 собак, за які власники платять 170.000 золотих податку. — Із п'ятицілі у Фінляндії в Ескелі отігло 20 вазнів, які скрилися в ліснійах горах і поліція досі не викрала їх. — У Берліні алякованно організіцію молодих комуністів „Антифашистська гвардія“. — В Ісландії бач

ментру, який не спричинив бійки школи. — У 1929 році в Польщі випродуковано 800.000 тонн вугілля. — Дня 7. травня у Картасіні розпочався євхаристичний конгрес. — У Констатині комуністська поліція арештувала двох комуністів, які хотіли підложити бомби під скарп муніцип. — У Кішиневі румунські студенти вибили жидам кілька і погубували кілька жидів. — В Зед. Держ. Школі Америки так гостро крадіють за крадіж, що на днях у місті Вашингтон засуджено на 15 літ п'ятиох шклярів Смітла за те, що крадіж у школі для курців. — Статистика показує, що 1929 р. на території СРСР селяни вбили 10.000 комуністів.

— Поодинокі б'єтловські переслідувачі радії. З ініціативи архієпископа в Келтенбері та єпископа в Ланцоні, всі єпископи англійської релігії оголосили протест проти переслідування радії в СРСР та висловили свої симпатії переслідуваним християнам. У протесті сказано, що в'єтновська більшовицька до радії це найбільший обид паразитів в упадку культури. Єпископи звернулися до деяких послів із проханням порушити справу релігійного переслідування у СРСР в англійському парламенті.

— Велика пожежа вогнища. У вогнищі будівельних матеріалів у Калчаніх Біля Праги відбулася пожежа, яка знищила цілу фабрику. Шкоди виносить 4 мільйони.

— Після землетрусу в Трієсті. У зв'язку з динамічними землетрусами в релігійній францисканській та в Трієсті арештовано кілька десятків осіб, переважно з поміж християн і комуністів. Два поранені редактори борються в лікарні зі смертю.

— Родина трагедія. У Найіркхені в Австрії лікар Карло Кобер застрелив свою свекруку і її сестру, а потім скінчив життя самогубством. Причини цього були такі: Карло Кобер від довгого часу нарікав, що свекрука бунтує його життя проти нього і лишить в його родині життя роздор, причому свекрука помагала її сестрі. Кобер терпів довго, але коли вже мав диктатуру свекруки довго, підчас суперечки при обидві, стріляв з револьвера і обидві обидві жінки, що родинний його родинні шість.

— Вбивство вбивств по 11 роках. У Братстві в Австрії перед 11 роками згинула трагічною смертю жінка купця Мар'я Прільгофер і досі не вдалося було знайти вбивцю. Аж в останніх днях двох мішан посварилось і в п'яному стані один з них вбив, що його противник убив жінку купця. Обидвох арештовано і стверджено, що вбивство виконали вони обидва і то в цілях рабунку.

— Ліс Айніштайн. Дня 13. II в кольонії Діалі у Палестині відбулося посвячення лісу ім. Айніштайна. На святі прочитано багато привітальних телеграм.

— Арештування рабів у СРСР. ДПУ арештувало рабів Шаквенського, Кобачова, Ш. хеза, Криваїна і Шрайденя. Всі вони арештовані під заміном контрреволюції. Крім того майже 50 рабів вислано на Солов'євські острови. У Мінську замкнено синагогу.

— З українського етнічного життя за кордоном. Засідання ч. 177 Українського Історико-Філологічного Товариства в Празі відбулося у вівторок, дня 11. лютого в год. 339 а поміжками "Калемітум" ч. 11. Порядок дня: Доклади вісників членів: 1. Федіка П. В. — "30 рр. РУП"; 2. Сімовича В. І. — "Визавинство РУП в Чернівцях". — Секретар С. Наріжний.

Звіт марш. Пілсудського про події 31. жовтня.

"Роботник" 15. лютого помістив докладну частину листа марш. Пілсудського з 7. листопада н. р. тому що невідомі люди поширювали прилюдно цей лист. У зв'язку з тим агітація "Іскра" оголосила докладний зміст листа. Лист має заголовок:

"Звіт мій. військових справ про події в сою. будинку, викликаний марш. союму Дашинським дня 31. жовтня 1929.

Приступаючи до мого звіту із подій військових маршом союму Дашинським у будинку союму 31. жовтня н. р. мушу ствердити, що заступник хорого президента ради міністрів прийшов я до сою. будинку п'ять хвилин перед 4-ю год. Коли я входив до сою. будинку, побачив гурток офіцерів. Вони утворили штабір і піддали мені жал. честь. Коли ж я переходив савезу бачив багато людей, що спокійно велися по салі та робили мені місце для пересиди. Як я лише ввійшов в урядову кімнату, всі повідомили маршала союму, що я прийшов і ствердили, що я заступник прем'єра, який є здоровий. За який час відполз. Бек із мін.

ви, справ. Складковський вернувся та повідомив мене, що марш. союму Дашинський сказав, що тому, що до союму на силу ввійшли офіцери, не отворили засідання палати. Коли я не почув рішуче вірашу, що цей пан несприятливий і бажаний та тому мушу оставити полагоду справу з божественним сою. чинником без моєї участі в тій справі. При перекладженні саїства в споєні офіцерів за основу вачи я оголошений найб. для тин паном пресовий комунікат".

Далі марш. Пілсудський каже, що в зв'язку з тим комунікатом перевели саїство і ствердили, що брехня є твердження марш. Дашинського, дібто 31. X. офіцери на силу зайняли яку небуль часть союму. Брехня також, що офіцери були озброєні. З шаблями могла бути ледя половина офіцерів. Офіцерів не було в союмі навіть 50. В рапортах офіцерів ствердили, що були в союмі сою. колиб такій приказ дал був мій стр. Іскра, справ, але не могли послухати незрозумілих для них запроси вийти за двері та позвонити так собі зробили афронт.

Вкінці марш. Пілсудський каже: "Коли цей пан субституєючи себе незнаним зовсім комуністичним планом, встраивав у кримінальну діянку, то офіцери не могли піддатися такому приказові та мусіли жалти приказу свого засирника".

Марш. Пілсудський каже, що тому налімає не ком. діянкою, бо прикази військ держави якнайтоніше передає об. особам і є карні паратрафи, які невичну субституцію командування карють дуже гостро. Марш. Пілсудський каже, що не говорять того, щоб пропонувати невідповідальну людину потягати до відповідальності, лише тому, що така система не відповідає ні повазі ні становичу маршала польського союму.

До свого звіту марш. Пілсудський дозавлений приказ до офіцерів, у яким переповідає події в союмі, каже, що вони справедливо почувалися ображеними, тим більше що приказ кинути союм повторено ім, коли в союмі будинку був особисто міністр військ. справ (марш. Пілсудський), себто що від нього могли сподіватися приказу, а не від кого іншого. Вкінці марш. Пілсудський стверджує, що тому, що союмом-1 посол є невідповідальний, повищу пригуду офіцери мусіть уважати для себе звільненою і для себе без шкоди на честь полагоженою.

Розв'язав в'єтні і радних львівського повіту.

Дня 14. лютого в салі "Бесіди" відбувався з'їзд в'єтні і радних львівського повіту. Поліція розв'язала з'їзд підчас реферату пос. Лішнського.

Розв'язаний конгрес „Сельробу“.

Дня 15. лютого скликано в салі Музичного Т-ла ім. Лисенка конгрес Сельробу при участі пос. Вальницького та Хама. Відпоручник горольського староства розв'язав збори, а поліція опорожнила салю.

П'єшишка ц'н тоамвасних білетів.

Комісія міських підприємств приблизної ради урядового комісара м. Львова голосами „Господарського Клубу“ ухвалила внесення, яке підвищує ціни трамвайних п'єшових і абонаментових білетів. Абонаментова місячна карта замість 22.50 зол. буде коштувати 25 зол., 10 білетів ізди 2.25, місячні білети дворазової їзди замість 10 зол. 12 зол., шкільні білети замість 3.60 зол. 6 зол.

Присуд Плечкайтиса.

В Інстербурзі (в Німеччині) закінчився процес проти литовського емігранта Плечкайтиса й тов. Плечкайтиса суд засудив на 3 роки в п'ятьох його товаришів по 2 роки вазині. В Плечкайтиса поліція наїхала бомби та гранати та мала докази, що вони планували протидержавну акцію.

У СРСР. нема рел. переслідувань — так кажуть правосл. єпископи.

Пат повідомляє, в Москві, що 16. лютого в візюньді на виступ пана та церк. ерархії в об'єкті переслідуваної в СРСР. католицької церкви повідомлявся заява підписана 5-ма вісними православними духовниками в митр. Сергієм на чолі. Заява ставилася доказати, що рел. переслідувань у СРСР, не було а церкви змичувать не на приклади, лише на бажання несправді. Про виступ англ. єпископа зана каже, що він „задовольняє“ і підбурює до чинних виступів проти СРСР.

Зі спортивного життя.

Ганіща у Львові.

В мін. тинні розіграно у Львові гол. змагання на мистецтво А-в'єтні з тиним висадом: Погона — Чорні 1:0, Погона — Ляхів 3:1, Чорні — Ляхів 0:1. В другій черзі: Погона — Чорні 0:0, Погона — Ляхів 1:0, Чорні — Ляхів 0:0. Тиним чинном мистецтвом гол. у Львові є Погона (7 п., в'єтні, воріт 0:1); на другому місці опинився Чорні (3 п., в. п. 0:1), на третьому Ляхів (2 п., в. п. 1:4).

Мистецтва Б-класи.

Львів: Україна — Гасмонея 1:1 (0:0, 0:1, 1:0). Ворота стріляли для України Диньо, для Гасмонеї Шенкер. Судував Франковський. В таблиці має Україна 3 пункти перед Львовською 4 п. і Погоною 1. Б. 2 п.

На організаційному фронті.

ЗБЕРАЩЕННЯ.

В останньому місяці замітно оживлення організаційної праці в повіті. По черзі відбулися довірчі наради: 30. I. н. р. в Лубниках Нижніх, 31. I. в Селянівці, 1. II. в Синьків. У нарадах взяли участь громадяни в поважному числі від 50 до 120 осіб. Про наше політичне і господарське становище реферували на тих нарадах п. Гринько Скасків, організатор в Збаражі Іван Ткачун. На всіх нарадах вибрано громадські партійні управи Українського Нап.-Дем. Об'єднання й ухвалено резолюції, в яких одобряється діяльність центрального партійного проводу Об'єднання й Української Парл. Репрезентації та висловлюється ім подяку за дотеперішню працю. Окремою резолюцією запроцьотовано проти московсько-більшовицького терору на Великій Україні і висловлено співчуття тин українцям, які від того терору теропать по термах. Загальне бажання зібраних на агітаційних нарадах громадян було, щоб заопікуватися справою громадської самоуправи у збаржеському повіті та щоби в найближчому часі скликано з Збаражі повітову нараду радних.

Цінн набілу у Львові.

"Маслосою" платня кооперативна для 15. лютого н. р. 1. за масло виспостане солоне в неспостане пріма по 3.50 зол. за кілограм; за вітру м'ясока 0.18 зол. за вітру свинини 1.90 зол. за кобу зепи 7.60 зол.

Лист до Редакції.

Високоповажаний Пане Редакторе!

Відносно згадки в останньому числі „Української Ниви“ (з дня 14. II. н.), в якій між іншим подано, що перед початком вистави зложив візиту редакторів „Української Ниви“, не ждучи, коли матиму нагоду подати відповідне спостування в згаданій газеті, прошу Вас, Пане Редакторе, подати його у свійому цінному органі.

По справі, зазначеній виключно з янаймном міського театру в Луцьку, відіслано мене до п. Миколи Певного, котрий, як виявилось пізніше, живе в помешенні, де є теж редакція „Української Ниви“. Зустрівши там редактора п. Певного, зачина я йому вразу, що приходжу до його брата Миколи, директора і артиста Українського Театру, з яким через хвилину я полагодив свою справу.

Прийміть, Високоповажаний Пане Редакторе, мою глибоку до Вас пошану.

Иосиф Стадник

директор Українського Театру.

Луцьк. 14. II. 1930.

З театру.

Нова ревія „Гонгу“: Піл-бом!

Треба подивляти невеличкий гурток артистів „Гонгу“, що в розмірно недовгому часі спромоглись вже на десятку з черги програму. І то програму, аложому з оригінальних, актуальних і нових інвенцій пісень, скечів та дотепів, перетиканих прегарними танцями пари базетників. Попередньої і Фабіана та виступили вісїєми агітаційні молодечі „Гонгоніат“. Нова ревія „Піл-бом!“ виводить свою назву від гарної настроєної пісні, що її співає п-а Создочина при прекрасних декораціях. З богатої програми заслуговує на увагу передовсім скеч п. а. „Кваїтет“ і гротеска „Змагання етатів“. Особливо ця друга річ викликала гонервційний регіт і сміх на салі. Гучні оплески збрала теж відона співачка-пародистка Целінська за свої жидівські пісні й дотепи. Та сама артистка викликала разом зі своїм партнером Ревським салний сміх у сцені „Піл-бом аперех 1000 літ“. З інших точок агадасмо ще співаки „Ні білах ратів“ і „Піл-га-

зом" у виконанні цілого гурту „Гонга" та рецитаткою п. з. „Той карнавал", що п. ангоси- за талановита п-а Леоніда. В загальному нов- за програма в „Гонгу" пройшла з великим успіхом і певно удержиться довго на сцені. І. Н.

3 судової салі.

Зігломін соймових виборів перед судом.

В четвер 13. п. м. почалася перед львівським трибуналом для пресових справ карна розпра- ва на основі приватного акту обвинувачення, внесеного д-ром Андриєм Строніцьким, адво- катом у Ходоріві, проти 38 найвідоміших гро- мадян Ходорівщини за провини порушення чести.

В часі виборчої акції до союму 38 громадян Ходорівщини з оо. М. Приймою, М. Мельнич- ном, М. Волинцем та селянськими діячами Ол. Машковичем і Данилом Модю на чолі оголоси- ли в українській пресі відкритий лист з дати: Ходорів, 14. лютого 1928 р., до д-ра Андрия Строніцького, адвоката в Ходоріві, як кан- дидата на посаду з 55-ї округи з т. зв. „Партії Праці". Цей відкритий лист був відповіддю на листочку, яка рекламувала „Партію Праці" як партію наскрізь національну й одну від ніко- го незалежну, а д-ра А. Строніцького як „ли- значного робітника на пародній ниві, горького патріота" і т. д., якого українське громадянство Ходорівщини вирішило поставити в кандидати на посаду.

Відкритим листом, в зокрема його задово- ло, що „кандидатуру д-ра А. Строніцького Хо- дорівщини уважає самозванчою, висуненою згорі для розбивання одностайного українсько- го фронту", а також місцем у листочці, в якому сказав, що А. Строніцький „в безсоромний" спосіб обма- нує громадянську опінію", почувся д-р А. Строніцький і вніс проти 38 громадян, що цей лист підписали, акт обвинувачення.

Розправа відбувається перед трибуналом під проводом ради А. Ягодзінського, а потя- гами є радники Маєр і Двержак. Приватного обвинувача адв. д-ра А. Строніцького, який чинився особисто, заступає адв. д-р Лев Ганке- лич, 38 обвинувачених, які є переважно члена- ми УНДО, боронять адвокати пос. д-р Степан Біляк і д-р Олександр Мотичак.

По невдачній пробі помирити сторони при- ступив трибунал до доказового поступовання. Відчитано відкритий лист обвинувачених, ин- борну листочку „Партії Праці" з листочком, на- поминувши та фотографією д-ра А. Строніцького і письмо „Рідної Школи". З черги при- ступлено до переслухання свідків.

Свідок сен. д-р Корнеліо Троши, який зізна- вався, що д-р А. Строніцький, був тим, котрий зразу накликав до одностайності національного фронту в часі виборів, але коли висунуто кандидатуру, якої особисто він не ба- жав, перший зламав цей фронт, а навіть сам виступив як кандидат з „Партії Праці". При то- му незгідно з правдою представляв „Партію

Праці" як одну чесну національну партію, що очевидно вводило в бачу публичну опінію. Тому громадяни виступили з відкритим ли- стом, тим більше, що в листочці „П. П." представ- лено д-ра А. Строніцького як заслуженого народнього дія- ча, що ще більше обурило найповажніших гро- мадян Ходорівщини.

Свідок Іларій Ольховий зізнав, що на основі переведеної листівки в кооп. „Наша Торговля" в Ходоріві прийшов до заклопотання, що ту кооперативу, ведену м. ин. д-ром А. Строніцьким, викладаючи діяльність д-ра А. Строніцького на полі „Рідної Школи", не була згідна з правдою та врешті, що д-р А. Строніцький, не зважаючи на те, що де- лопентка є старшою, поважною жінкою — важ- ко її образив, що рівнож внесло невдоволення в круги місцевого громадянства.

На тому перервано розправу до найближ- чого дня.

За зневагу українського національного прапора постерунковим державної поліції.

Ореченням в дні 20. грудня 1928 р. засу- дило старство в Лобозівці членів читальні „Прогресу" у Вілську Михайла Котика й Івана Лучинича на основі § 11. шеварського пріфель- патенту на громадську кару по 20 зол. або по два дні арешту за те, що в дні 11. листопада 1928 р. як у дні польського державного свята, будинку, що є власністю читальні „Прогресу", в яким містяться і громадський уряд, прикрашали дво- ма прапорами в українських барвах! Від цього оречення відкликалися засуджені до окружного суду в Перемислі і в цій справі відбулася дні 27. січня 1929 р. розправа перед окружним су- дом. Обвинувачував комісар старства Молда- да, боронив обвинувачених емерит. надрадник Роман Дмоховський. Обвинувачені боролися тим, що під час свята, яке з кінцем жовтня 1928 р. з нагоди 30-літнього ювілею читальні „Прогресу" обкладала громада Вілсько, прикра- шено будинок „Прогресу" українськими прапо- рами, які там довгий час полиналися. Коли начальник громади на приказ старства пови- сив два польські прапори, постерунковий Ко- зуб узяв, що це є десепт для польських пра- порів, щоб біля них висіли прапори в барвах українських та стягнув їх і кинув у бозоту. Обвинувачені планували українські прапори і на другий день приїхали поруч польських. — Переслухав свідки потвердили оборону обви- нувачених і суддя Терзіковський по промові оборони надрадника Романа Дмоховського, котрий у ярких словах запитував поведінку постерункового, уявляючи обох обвинувачених, а в мотивах уявляючи чого вироку напровадив, що коли подіями за австрійських часів вільно було висіяти свої національні прапори, то те- пер і українці в Польщі можуть те саме ро- бити. Голосить же заарештувати, що посте- рунков державної поліції пізніше діле донесення патріотичним сосом, що, мовляв, у Вілську

молодь є наст. ося „wrogo przeciw Państwu Polskiej", в чому проводить парох о. Маря новач.

Дописи.

ЛВІВЩИНА. (Помість агентів по на- ших селах). По селах — голонно у зма- ському повіті — вештається панок, який зго- тимується як агент контори німців фірми Тем- пель у Львові, в пасажі Гавсманна 9. Марш (агт. Миколай) Надольський збирає переказу на „Польську Газету Львовську". Все було б в порядку — бо це йому вільно робити — тільки панок цей підтурює людей, бувають Польща заключила договір з Австрією і буде виплачувати австрійські воєнні позички. На цій основі побирає він від людей по 3 (три) зол. на передплату цієї газети і ніби-то реєструє австрійські воєнні позички, кажучи, що тільки зареєстровані в нього будуть виплачувати. В цей спосіб одного дня в одній тільки гро- маді зібрав поперх 2-3 золотих і був би певно зібрав значно більше, якби не бракло йому бланкетів (квітів). Тимчасом справа преєста- вляється так, що Польща з Австрією ніякого договору в цій справі не заключила, австрій- ська воєнна позичка покищо не має ніякої вартости і не має вигідності, аби колинебудь бу- знебудує варт. Томуто оплата „реєстру- чих згодошенія" цих австрійських воєнних позичок є тільки виключення тільки заправ- ланого гроша. Звертаємо увагу нашого гро- мадянства, аби було обережне перед цих панків і іншими йому подібними, бо це є тільки вта- гання нашого народу і використання його невідомости. Такого панка, якщо десь у селі з'явиться, найкраще віддати в руки поліції.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ:

„Греко-католицька Богословська Ака- демія і її статут". Написав о. проф. д-р По- сиф Сліпий, ректор Академії. Львів, 1930. Стр. 32. Форм. вел. вісімки.

Юлія III неме як: Огні з полонин. Фла- тастична повість. В-во „Нового Часу". Львів 1929. ст. 198.

Іван Чорняк: Ступіні. Поезиї. Бібліотека „Листопаду" ч. 1. Львів 1929. ст. 60.

ЖУРНАЛИ:

„Боян", місячник для організації україн- ських хорів. Рік II. Ч. 1. Львів-Протокий; в- чень 1-30 р. Зміст: Від Редакції; М. Левчи- чин; Енциклопедія; Дописи; Хроніка; Визнач- Біографія; Музичний календар; Перемис- Податок: „Замучила ліщинонька" народні пісні. Гармонізація О. Кошиця. Шкучня Б- біотека „Протокийського Бояна" ч. 2.

„Наш Приятель", ілюстрований місячник для молоді та шк. дітей. Видав Марійська Т-а Молоді у Львові. Рік IX. ч. 6. За лютя 1930.

„Morze", organ Ligi Morakiej i Rzecznej z dodatkiem „Pionier Kolonjalny" w tekście W- szawa 1930. Rok VII. Nr. 1.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Миський Театр:
Понеділок, 17. лютого, година 7-30 веч.
„Мамуся на відданні".

Малий Миський Театр:
Проведілок, 17. лютого, год. 7-30 веч.
„Панна з дилематик".

Театр реві „Гонг" — в салі міна „Ко- мюсей".

Понеділок 17 і вівторок 18. „Ті-а-бон".
Дні вистави: год. 7-30 і 9-30.

Кіно.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Співаючий зигун".
КАСІНО: Жінка на жіноці.
КОЛЬОСЕН: Уражені жіночки. Ріф- екція сам.
ЛЕВ: Вороти (Ліліана Гім).
МАРУСЕНЬКА: Безбожна діва.
ОЛАЗ: Ахтатат (Мозукіні).
ПАЛАС: Звукова фільма „На фронті німого мови". „Любови как Леша".
ПАН: Право молодости.
ПАСИЖ: Під прапором безприва (Кей- Мейнгард).
ПРОМІНЬ: Жінка з білосніжкою ро- рах.
СІЛІВЕ: Експеримент любови при-

годи студ. Зузі саксофоністки (Анни- Ондра).
ФАТАМОРГАНА: Китайські авантю- ри. Міс Кавел.
ХИМЕРА: Винайдена жінка.
УТІХА: Дівчина з каручей.

Програма радіо.

Понеділок 17. II. 1930.
Варшава (441.7) 10-30 Концерт з Праги Гельсінгфорс (221.4) 18-30 Радіо- оркестр в Ляйпци 19-30 Квартет з Дюсселя Братислава (279) 18-30 Кон- церт (Бетовен, Дворжак). Талін (96) 19-00 Концерт жандармерії Лондон (356.3) 19-15 Програма для дітей. Берлін (418) 16-30 Фортепианне тріо. Стокгольм (473) 17-00 Концерт солістів. Прага (487) 19-45 Концерт в честь Герцогини- то. Брюссель (509) 8-00 Концерт радіо- тріо. Білград (316.5) 17-10 Програма для дітей. Рига (325) 20-15 Ренталь Вікто- ра Штотта. Мюнхен (83.4) 19-30 Карна- вал в Норинберзі. Будапешт (530) Циганська музика. Москва (825) 18-30 Трансмісія. Ковно (1935) 20-45 Канс- яльна музика. Ленінград (1000) 16-00 По- полудневий концерт. Харків (1394) 15-00 Концерт для дітей.

Вівторок 18. II. 1930

Варшава (441.7) 12-45 Популярний концерт. Гельсінгфорс (221.4) 18-15 Сінг. Ляйпци (2291) 16-30 Опереткова му- зика. Лондон (356.3) 19-30 Концерт.

Берлін (418) 16-30 Популярна музика. Стокгольм (436) 20-20 Вільсоні марш. Ляйпценберг (473) 15-00 Байки і пісні ро- сійські. Прага (487) 21-00 Пісні Бетове- на і Вагнера Брюссель (509) 19-30 Гра- моголосні плати. Відень (516.3) 20-00 Лі- тературна авансія. Мюнхен (833) 17-25 Концерт солістів. Будапешт (530) 19-25 Концерт. Москва (825) 9-00 „Два су- пендраги" опера. Харків (1394) 16-00 Концерт. Париж (17.5) 16-45 Пополуд- невий концерт.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає.

Олена з Калитовських і д-р Юлій Савчани мають честь повідомити, що дні 15. лютого 1930 р. відбулося в архи- тедралийній перші сн. Юлія вичини- та доні Юлія Марії з д-ром мет. Бог- даном Саврукою, і в той нагоди зам. 100 — особам повозажень складалося зол. 100 — на Рідну Школу, год. 100 — на Україн- ський Шпиталь у Львові. 1930 1-1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає.

МЕБЛІ НА РАТИ! готівкові ціни; та- кож тапіровані меблі, власного виробу — найдешевше в Доротеум Львів Септи 34. телеф 15-01. 44 25-7

ГІДАНТІКІ тільки найкращі і в- брив преміальні і в- брив на титлі і на сати від десятих літ з найви- сторони зана фірма Іван Делат- райх. Львів, па. Маріївська ч. 3 1929

РУТИНОВАНИЙ кандидат адвот- ри, з 3-літньою практикою в адво- атській канцелярії в судових про- тичку шукає посади — Зголоси- тись на адресу адв. д-р Ю. Делат- райх, вул. Баденів, ч. 12 1930

ГОДИННИКИ „Zenith", „Longin" в- коді біжутерію класової роботи, ре- жувачі. Домбловська 3-а „Голос" Желіський, Львів (Готель „Амал") 1930

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає.

Д-Р ЄВГЕН ДУРДЕЛЛО

бути лікар-американець, який, описав в- стіпних, невеличких і окремий метод та лікарської системи. 1930 1-1
орднує від. 10-15-18
в надалі і сягає від 10-15-18
Гірське сонце. Високий. Діагностика. Кон- терапия. Соціальна гігієна. 1930 1-1
Львів, вул. Петруського ч. 11. 4-а 326
Телефон 35-87

Ширіть наш часопис!

Ваше щиро вітає Олександр Костик. Видав Видавничої Співки „Лілія".

В друкарні Видавничої Співки „Лілія". Львів. Радомськ 10